

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia sierpnia 2010 r.

**Pan
Fryderyk Puła
Starosta Lubartowski**

LLU-/4101-10-07/2010
P/10/125

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie skontrolowała w Starostwie Powiatowym w Lubartowie (zwanym dalej „Starostwem”) realizację przez Starostę zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

**Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań przez Starostę
w skontrolowanym zakresie w latach 2007-2010 (I półrocze), mimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Podstawą pozytywnej oceny była:

- prawidłowa organizacja wewnętrzna Starostwa zapewniająca sprawną realizację zadań Starosty związanych z nadzorem nad lasami niepaństwowymi,
- właściwe wykonywanie zadań w zakresie oceny udatności upraw.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- terminowości postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących lasów niepaństwowych,
- nieobjęcia dokumentacją urzędzeniową całej powierzchni lasów niepaństwowych.

1. Według stanu na 30.06.2010 r. powierzchnia gruntów lasów niepaństwowych w powiecie lubartowskim wynosiła 14 002 ha. Nie zmieniła się ona w porównaniu ze stanem na koniec 2009 r., natomiast była większa o 148 ha w odniesieniu do 2008 r. i o 326 ha do 2007r. Lasy niepaństwowe w całości były nadzorowane przez służby powiatowe. Wydatki (głównie wynagrodzenia z pochodnymi i zwrot kosztów z tytułu używania pojazdów) poniesione przez Starostwo w związku ze sprawowanym nadzorem nad lasami

niepaństwowymi kształtowały się na poziomie od 123 033 zł w 2007 r. (9,00 zł w przeliczeniu na 1 ha powierzchni leśnej), 149 071 zł w 2008 r. (10,76 zł na 1 ha) do 166 501 zł w 2009 r. (11,89 zł na 1 ha), a w 2010 r. do 30.06. wyniosły 72 201 zł (5,16 zł na 1 ha).

Pracownicy Starostwa zatrudnieni w Wydziale Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na stanowiskach pracy ds. gospodarki leśnej i stanowisku ds. gospodarki leśnej, łowiectwa i ochrony przyrody mieli odpowiednie wykształcenie, a obowiązki rozdzielono właściwie w sposób minimalizujący możliwości nadużyć i występowania korupcji.

W badanym okresie wpłynęła tylko jedna skarga dotycząca problematyki lasów niepaństwowych. Dotyczyła ona legalizacji skradzionego drewna. W wyniku rozpoznania skargi zarzuty w niej zawarte zostały potwierdzone, a w konsekwencji pracownikowi odpowiedzialnemu wymierzono karę nagany. W wyniku kontroli lasów niepaństwowych dokonanych przez pracowników Starostwa nie stwierdzono innych przypadków nieprawidłowości dotyczących legalizacji drewna.

Działalność Starosty w zakresie objętym kontrolą nie była przedmiotem badań audytu, kontroli wewnętrznej, jak również kontroli zewnętrznej.

2. NIK pozytywnie ocenia wykonywanie przez służby Starosty zadań w zakresie oceny udatności upraw leśnych. W latach 2008-2010 (30.06.) pracownicy dokonując oceny udatności tych upraw przeprowadzili oględziny 126 działek leśnych o powierzchni 235 ha, w tym: w 2008 r. - 56 działek z założonymi uprawami leśnymi na powierzchni 80 ha, odpowiednio w 2009 r. - 24 działek na powierzchni 78 ha, w 2010 r. (do 30.06) - 46 działek na powierzchni 77 ha. Oględziny te udokumentowano w formie protokołów. Z losowo wybranej do badania próby (10 protokołów oględzin) w dziewięciu przypadkach uprawy były udane. Spełniały one kryteria określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesienie gruntów rolnych objętych planem rozwoju obszarów wiejskich². W jednym przypadku stwierdzono, że uprawa była nieudana. Oceny zbadanych przez NIK 10 upraw pracownicy Starostwa dokonali w czwartym roku od zalesienia gruntu rolnego co było zgodne z przepisami art. 14 ust. 7 ustawy o lasach. We wszystkich tych sprawach Starosta wydał decyzje administracyjne. W dziewięciu przypadkach przekwalifikowano grunt rolny na leśny, a w jednym przypadku wydano decyzję odmowną. Decyzje te w dziewięciu sprawach wydano z uchybieniem terminu, tj. po upływie od 2 do 15 miesięcy od daty wszczęcia postępowania. Ogółem w badanym okresie wydano 42 decyzje, w tym w 29 w 2008 r. i 13 w 2009 r.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 187, poz. 1929 ze zm.

3. NIK pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru nad lasami niepaństwowymi pod kątem wywiązywania się właścicieli lasów z obowiązku powszechnej ochrony. Pomimo, że w kontrolowanym okresie Starostwo nie miało opracowanego planu kontroli, przeprowadzono w tym zakresie 2.120 oględzin działek leśnych. Nie stwierdzono przypadków niewykonywania przez właścicieli lasów obowiązku ochrony lasu. W związku

z tym nie wydawano decyzji na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach³. W ocenie służby leśnej Starostwa, udokumentowanej w kalendarzach leśnika (książkach służbowych) stan zdrowotny i sanitarny lasów niepaństwowych był dobry. Przeprowadzone w czasie kontroli NIK oględziny 20 wybranych działek leśnych, w 17 przypadkach wykazały dobry stan zdrowotny i sanitarny tych lasów, nie było żadnych zagrożeń ze strony czynników abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych. Natomiast w przypadku jednej działki stwierdzono zagrożenie od okiści śnieżnej (przy opadach mokrego śniegu może uszkodzić drzewostan). Na innej działce wystąpiło zagrożenie antropogeniczne, składowisko śmieci i zagrożenie pożarowe, a na kolejnej zlokalizowanej w pobliżu jeziora zagrożenie pożarowe, z uwagi na dużą penetrację terenu przez turystów. W zakresie ograniczenia możliwości wystąpienia zagrożenia pożarowego w lasach w okolicach jeziora zmieniany jest stopniowo drzewostan sosnowy na liściasty. Na niezbędność takich zmian wskazywały ustalenia z wcześniejszych oględzin przeprowadzonych przez pracowników Starostwa.

4. Uprozczone plany urządzenia lasów opracowano według przepisów § 8 i 9 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu⁴. Nieprawidłowością było objęcie tymi planami również lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, np. w 2007 r. dla obrębu Annówka o powierzchni - 3,0 ha, w 2008 r. - Wandzin - 4,52 ha, w 2009 r. - Ciotcza – 4,16ha. Starosta nie zlecał w badanym okresie opracowania inwentaryzacji. W przypadku działek o powierzchni do 10 ha gospodarka leśna zgodnie z art. 19 ust. 1-3 ustawy o lasach powinna być prowadzona zgodnie z decyzjami Starosty wydanymi na podstawie inwentaryzacji stanu lasu.

W badanym okresie Starostwo nie objęło dokumentacją urządzeniową całej powierzchni lasów niepaństwowych w powiecie lubartowskim. Według stanu na 30.06.2010r. uproszczone plany urządzenia lasu i inwentaryzacja obowiązywały na obszarze 11.111 ha, co stanowiło 79,3% gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa. Pomimo, że Starosta w kontrolowanym okresie zlecał wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasów, powierzchnia urządzona zmniejszyła się w porównaniu do lat ubiegłych, tj. odpowiednio w 2007 r. wynosiła 13.639 ha (99,7%), w 2008 r. – 13.816 ha (99,7%) i w 2009r. - 13.381 ha (95,6%).

W czasie prowadzonych kontroli, w przypadku 10 (spośród 20 zbadanych przez NIK) nieruchomości gruntowych należących do właścicieli lasów, pracownicy Starostwa stwierdzili, że właściciele lasów nie wywiązywali się z obowiązków określonych w art. 13

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm.

ustawy o lasach i zadań zawartych w uproszczonych planach urządzenia lasów. W związku z tym wydano na podstawie art. 24 ustawy o lasach decyzje nakazujące właścicielom lasów wykonanie tych obowiązków. Decyzje te w dziewięciu przypadkach wydano z uchybieniem terminu określonego w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵ (Kpa), tj. po upływie od 4 do 14 miesięcy od daty dokonania oceny stanu lasu. Nie zawiadamiano strony o przyczynach zwłoki zgodnie z art. 36 Kpa. Nie stosowano także zasady czynnego udziału strony w postępowaniu, a obowiązek taki nakłada na organ administracji publicznej przepis art. 10 Kpa. Starosta nie korzystał z zapisów art. 38 Kpa przewidującego odpowiedzialność porządkową lub dyscyplinarną pracownika, który nie dopełnił obowiązku przy załatwianiu sprawy. Postępowania zostały udokumentowane w formie notatek służbowych lub protokołów z oceny stanu lasu i wydanej decyzji. Ogółem Starosta wydał w trybie art. 24 ustawy o lasach 49 decyzji, w tym w 2007 r. -25, w 2009 r. -12 i do 30.06.2010 r. -12 decyzji.

Nie prowadzono postępowań egzekucyjnych w stosunku do właścicieli tych lasów, gdyż wykonali oni obowiązki nałożone decyzjami.

5. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przesłanki do wydawania przez Starostę decyzji zmiany lasu na użytek rolny dla powierzchni przekraczającej 1 ha. W dwóch przypadkach wydano takie decyzje dla działek o mniejszej powierzchni.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1) wydawanie decyzji administracyjnych zgodnie z zasadami i terminami określonymi w Kpa,
- 2) podjęcie działań zmierzających do objęcia dokumentacją urządzeniową całej powierzchni lasów niepaństwowych,
- 3) wykonanie inwentaryzacji stanu lasu w przypadku lasów o powierzchni do 10 ha,
- 4) wyciągnięcie sankcji w stosunku do pracowników odpowiedzialnych za nieterminowe przygotowanie projektów decyzji oraz korzystanie w przyszłości z przepisów art. 38 Kpa.

Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

⁴ Dz. U. Nr 256, poz. 2151

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.